

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (siedma komora)

z 23. apríla 2020 *

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Doprava – Letecké dopravné služby – Nariadenie (ES) č. 1008/2008 – Článok 23 ods. 1 – Uvedenie konečnej ceny, ktorá sa má zaplatiť – Poplatky za online registráciu cestujúcich – DPH – Administratívne poplatky za nákupy uskutočnené inou kreditnou kartou než kartou schválenou leteckým dopravcom – Nevyhnutné a predpokladané položky konečnej ceny, ktorá sa má zaplatiť – Možné príplatky – Pojem“

Vo veci C-28/19,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Consiglio di Stato (Štátna rada, Taliansko) z 18. decembra 2018 a doručený Súdnemu dvoru 16. januára 2019, ktorý súvisí s konaním:

Ryanair Ltd,

Autorità Garante della Concorrenza e del Mercato – Antitrust

proti

Autorità Garante della Concorrenza e del Mercato – Antitrust,

Ryanair Ltd,

Ryanair DAC,

SÚDNY DVOR (siedma komora),

v zložení: predseda siedmej komory P. G. Xuereb (spravodajca), sudcovia T. von Danwitz a A. Kumin,

generálny advokát: M. Szpunar,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- Ryanair DAC, v zastúpení: M. Castioni, G. Mazzei a A. Pecchia, avvocati, a B. Kennelly, QC,
- talianska vláda, v zastúpení: G. Palmieri, splnomocnená zástupkyňa, za právnej pomoci A. Collabolletta, avvocato dello Stato,

* Jazyk konania: taliančina.

- francúzska vláda, v zastúpení: D. Colas, ako aj A.-L. Desjonquères a I. Cohen, splnomocnení zástupcovia,
- rakúska vláda, v zastúpení: J. Schmoll a G. Hesse, splnomocnení zástupcovia,
- Európska komisia, v zastúpení: L. Malferrari a B. Sasinowska, splnomocnení zástupcovia,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 23 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1008/2008 z 24. septembra 2008 o spoločných pravidlách prevádzky leteckých dopravných služieb v Spoločenstve (Ú. v. EÚ L 293, 2008, s. 3).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu jednak medzi spoločnosťou Ryanair Ltd a Autorità Garante della Concorrenza e del Mercato – Antitrust (Orgán poskytujúci ochranu pre hospodársku súťaž a trh – Antitrust, Taliansko) (ďalej len „AGCM“) a jednak medzi AGCM a spoločnosťami Ryanair Ltd a Ryanair DAC vo veci nekalých obchodných praktík vytykaných leteckej spoločnosti Ryanair (ďalej len „Ryanair“).

Právny rámec

Právo Únie

- 3 V odôvodnení 16 nariadenia č. 1008/2008 sa uvádza:

„Zákazníci by mali byť schopní efektívne porovnávať ceny leteckých dopravných služieb jednotlivých leteckých spoločností. Konečná cena, ktorú má zákazník zaplatiť za letecké dopravné služby so začiatkom v Spoločenstve, by preto mala predstavovať sumu vrátane všetkých daní a poplatkov. Leteckí dopravcovia Spoločenstva sa vyzývajú aj na to, aby uviedli konečnú cenu svojich leteckých dopravných služieb z tretích krajín do Spoločenstva.“

- 4 Článok 2 bod 18 tohto nariadenia stanovuje:

„Na účely tohto nariadenia:

...

18. „letecké cestovné“ znamená ceny vyjadrené v eurách alebo v miestnej mene, ktoré sa platia leteckým dopravcom alebo ich zástupcom, alebo iným predajcom leteniek za prepravu cestujúcich v rámci leteckej dopravnej služby, a všetky podmienky, za ktorých sa tieto ceny používajú, vrátane odplát a podmienok ponúknutých za agentúrne a iné doplnkové služby“.

- 5 Článok 23 ods. 1 uvedeného nariadenia znie:

„Letecké cestovné a letecké sadzby, ponúkané alebo zverejnené cez internet alebo v akejkoľvek inej forme, za letecké dopravné služby z letiska na území členského štátu, na ktorý sa uplatňuje zmluva, prístupné verejnosti, zahŕňajú uplatniteľné podmienky. Konečná cena, ktorá sa má zaplatiť, je vždy

uvedená a zahŕňa uplatniteľné letecké cestovné alebo leteckú sadzbu vrátane všetkých uplatniteľných daní a platieb, prirážok a poplatkov, ktoré sú nevyhnutné a predpokladajú sa v čase uverejnenia. Okrem konečnej ceny sa uvádzajú prinajmenšom tieto údaje:

a) letecké cestovné alebo letecká sadzba;

b) dane;

c) letiskové poplatky a

d) iné platby, prirážky alebo poplatky, ktoré sa týkajú napríklad bezpečnostnej ochrany alebo paliva,

ak sa položky uvedené v písmenách b), c) a d) pridali do leteckého cestovného alebo leteckej sadzby [ak položky uvedené v písmenách b), c) a d) boli zahrnuté do leteckého cestovného alebo leteckej sadzby – *neoficiálny preklad*]. Možné príplatky sa oznámia jasným, transparentným a jednoznačným spôsobom vždy na začiatku rezervačného procesu a zákazník ich akceptuje na základe slobodnej voľby (opt-in').“

Talianske právo

- 6 Článok 20 decreto legislativo n. 206 – Codice del consumo (legislatívny dekrét č. 206 o spotrebiteľskom zákonníku) zo 6. septembra 2005 (riadna príloha GURI č. 235 z 8. októbra 2005) v znení uplatniteľnom na skutkové okolnosti vo veci samej (ďalej len „spotrebiteľský zákonník“) zakazuje nekalé obchodné praktiky, akými sú najmä klamlivé obchodné praktiky v zmysle článkov 21 až 23 tohto zákonníka. Konkrétne článok 20 ods. 2 uvedeného kódexu spresňuje, že obchodná praktika sa považuje za nekalú, ak je v rozpore s požiadavkou odbornej starostlivosti a ak podstatne narušuje ekonomické správanie priemerného spotrebiteľa vo vzťahu k produktu alebo je spôsobilá toto jeho správanie podstatne narušiť, ku ktorému sa dostane alebo ktorému je adresovaná, alebo priemerného člena osobitnej skupiny spotrebiteľov, ak je obchodná praktika orientovaná na určitú skupinu spotrebiteľov.
- 7 Podľa článku 21 ods. 1 písm. d) toho istého zákonníka sa klamlivé obchodné praktiky môžu týkať okrem iného spôsobu jej výpočtu alebo existencie osobitnej cenovej výhody.

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

- 8 Rozhodnutím z 15. júna 2011 AGCM vytkol spoločnosti Ryanair viaceré nekalé obchodné praktiky, na ktoré sa vzťahuje spotrebiteľský zákonník, a uložil jej viacero pokút. AGCM konkrétne kvalifikoval spôsob, akým boli v čase skutkových okolností vo veci samej ceny ponúkané v rezervačnom systéme na internetovej stránke spoločnosti Ryanair (<http://www.ryanair.com/it>) ako nekalú praktiku v zmysle článku 20 ods. 2 a článku 21 ods. 1 písm. d) spotrebiteľského zákonníka.
- 9 Podľa AGCM ceny uverejnené na tejto internetovej stránke neobsahovali niektoré položky, ktoré Ryanair kvalifikovala ako fakultatívne poplatky, a to poplatky za online registráciu cestujúcich, daň z pridanej hodnoty (DPH) uplatňovanú na ceny a fakultatívne príplatky týkajúce sa vnútroštátnych letov, ako ani administratívne poplatky za nákupy uskutočnené inou kreditnou kartou než kreditnou kartou schválenou spoločnosťou Ryanair (predplatená Mastercard), napriek tomu, že podľa AGCM boli tieto cenové položky, ktoré boli v skutočnosti povinné, účtované spotrebiteľom v priebehu online rezervačného procesu a zvyšovali tak pôvodne ponúkanú cenu.
- 10 Ryanair podala žalobu o neplatnosť tohto rozhodnutia na Tribunale amministrativo regionale per il Lazio (Regionálny správny súd Lazio, Taliansko).

- 11 Pokiaľ ide o obchodnú prax týkajúcu sa spôsobu ponúkajúcej cien, tento súd rozsudkom z 12. apríla 2012 potvrdil rozhodnutie AGCM z 15. júna 2011, keď rozhodol, že poplatky za online registráciu cestujúcich, ako ani DPH uplatňovaná na cestovné a fakultatívne príplatky týkajúce sa vnútroštátnych letov nepredstavovali fakultatívne poplatky, ale bolo ich treba považovať, rovnako ako administratívne poplatky za nákupy uskutočnené inou kreditnou kartou než kreditnou kartou schválenou spoločnosťou Ryanair, za „nevyhnutné“ poplatky v zmysle článku 23 ods. 1 nariadenia č. 1008/2008, t. j. poplatky, ktorých nezobrazenie na začiatku rezervačného procesu bráni správne informovaniu spotrebiteľa o skutočnej cene služby ponúkanej spoločnosťou Ryanair.
- 12 Konkrétne, čo sa týka administratívnych poplatkov za nákupy uskutočnené inou kreditnou kartou než kreditnou kartou schválenou spoločnosťou Ryanair, Tribunale amministrativo regionale per il Lazio (Regionálny správny súd Lazio) rozhodol, že nevyhnutná povaha týchto poplatkov bola odôvodnená tým, že bežný kupujúci, ktorý chce na stránke spoločnosti Ryanair vykonať rezerváciu online, nemá konkrétne žiadnu primeranú možnosť vyhnúť sa cenovému navýšeniu spôsobenému uvedenými poplatkami, pokiaľ nedisponuje kreditnou kartou schválenou spoločnosťou Ryanair. V tejto súvislosti sa uvedený súd domnieval, že účelom článku 23 ods. 1 nariadenia č. 1008/2008 je zabezpečiť absolútnu transparentnosť cien leteniek od okamihu, keď sa dotknutá osoba rozhodla začať rezervačný proces, a nie podnietiť verejnosť, aby si najprv zadovážila najvhodnejší platobný nástroj.
- 13 Ryanair podala odvolanie na Consiglio di Stato (Štátna rada, Taliansko) proti častiam rozsudku, ktorými Tribunale amministrativo regionale per il Lazio (Regionálny správny súd Lazio) zamietol jej žalobu a potvrdil rozhodnutie AGCM.
- 14 Tento vnútroštátny súd konštatoval, že Súdny dvor sa vo svojej judikatúre osobitne nevyjadril k sporným cenovým položkám, a uviedol, že na účely rozhodnutia sporu treba určiť, či tieto položky možno považovať za patriace do kategórie prirážok, ktoré sú nevyhnutné a predpokladajú sa v zmysle druhej vety článku 23 ods. 1 nariadenia č. 1008/2008, alebo do kategórie možných príplatkov v zmysle štvrtej vety tohto ustanovenia. Ak ide o posledný uvedený prípad, vnútroštátny súd sa pýta, či voliteľný charakter príplatku môže označovať poplatky, ktorým sa môže väčšina spotrebiteľov vyhnúť.
- 15 Za týchto podmienok Consiglio di Stato (Štátna rada) rozhodla prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:
 - „1. Má sa článok 23 ods. 1 druhá veta nariadenia [č. 1008/2008] vykladať v tom zmysle, že cenové položky vzťahujúce sa na poplatok za online registráciu a na „administratívny poplatok“ za nákup kreditnou kartou, ktorými je zaťažená cena samotných leteniek, ako aj položky vyplývajúce z uplatnenia DPH z cien leteniek a fakultatívnych príplatkov za vnútroštátne lety patria do kategórie prirážok k cene, ktoré sú nevyhnutné a predpokladajú sa, alebo do kategórie možných príplatkov k cene?
 2. Má sa článok 23 ods. 1 štvrtá veta nariadenia č. 1008/2008 vykladať v tom zmysle, že pod pojmom „možný“ sa chápe to, čomu sa väčšina spotrebiteľov môže vyhnúť?“

O prejudiciálnych otázkach

- 16 Svojimi dvoma otázkami, na ktoré treba odpovedať spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa článok 23 ods. 1 nariadenia č. 1008/2008 má vykladať v tom zmysle, že poplatky za online registráciu cestujúcich, DPH uplatňovaná na cestovné a na fakultatívne príplatky týkajúce sa vnútroštátnych letov, ako aj administratívne poplatky za nákupy uskutočnené inou kreditnou kartou než kreditnou kartou schválenou leteckým dopravcom patria do kategórie príplatkov, ktoré sú nevyhnutné a predpokladajú sa v zmysle druhej vety tohto ustanovenia, alebo možných príplatkov v zmysle štvrtej vety uvedeného ustanovenia.

- 17 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že podľa článku 23 ods. 1 druhej vety nariadenia č. 1008/2008 konečná cena, ktorá sa má zaplatiť za leteckú dopravu cestujúceho, musí byť vždy uvedená a musí zahŕňať najmä letecké cestovné, ako je definované v článku 2 bode 18 tohto nariadenia, vrátane uplatniteľných daní a platieb, prirážok a poplatkov, ktoré sú nevyhnutné a predpokladajú sa v čase uverejnenia ponuky. Článok 23 ods. 1 tretia veta uvedeného nariadenia spresňuje, že ponuka musí zobrazovať aspoň letiskové poplatky, ako aj platby, prirážky a poplatky, ktoré sa týkajú bezpečnostnej ochrany alebo paliva, ak sa tieto položky zahrnuli do leteckého cestovného.
- 18 Súdny dvor v tejto súvislosti spresnil, že dane, platby, prirážky a poplatky uvedené v článku 23 ods. 1 druhej a tretej vety nariadenia č. 1008/2008 sa nesmú zahrnúť do leteckého cestovného, ale musia byť zobrazené oddelene (rozsudok zo 6. júla 2017, Air Berlin, C-290/16, EU:C:2017:523, bod 36). Z bodu 35 rozsudku z 15. januára 2015, Air Berlin (C-573/13, EU:C:2015:11), tiež vyplýva, že jednotlivé položky tvoriace konečnú cenu, ktorá sa má zaplatiť, v zmysle článku 23 ods. 1 druhej vety nariadenia č. 1008/2008 musia byť spresnené už v prvej informácii o cene leteckých dopravných služieb.
- 19 Okrem toho článok 23 ods. 1 štvrtá veta nariadenia č. 1008/2008 stanovuje, že možné príplatky sa oznámia jasným, transparentným a jednoznačným spôsobom vždy na začiatku rezervačného procesu a že zákazník ich akceptuje na základe slobodnej voľby, tzv. opt-in.
- 20 V tejto súvislosti z bodu 14 rozsudku z 19. júla 2012, ebookers.com Deutschland (C-112/11, EU:C:2012:487), vyplýva, že pojem „možné príplatky“ sa vzťahuje na cenové navýšenia, ktoré – na rozdiel od položiek konečnej ceny, ktorá sa má zaplatiť, t. j. položiek uvedených v článku 23 ods. 1 druhej a tretej vety nariadenia č. 1008/2008, – nie sú nevyhnutné, a vzťahujú sa teda len na služby, ktoré iba dopĺňajú samotnú leteckú službu, takže nie sú na prepravu cestujúcich povinné ani nevyhnutné, a zákazník si teda zvolí, či ich akceptuje, alebo odmietne. Súdny dvor mal už príležitosť rozhodnúť, že príplatky z dôvodu poistenia pre prípad zrušenia letu alebo prepravy zapísanej batožiny treba považovať za možné príplatky v zmysle článku 23 ods. 1 štvrtej vety nariadenia č. 1008/2008 (rozsudky z 19. júla 2012, ebookers.com Deutschland, C-112/11, EU:C:2012:487, bod 20, a z 18. septembra 2014, Vueling Airlines, C-487/12, EU:C:2014:2232, bod 39).
- 21 Z článku 23 ods. 1 nariadenia č. 1008/2008 a už citovanej judikatúry tak vyplýva, že letecký dopravca, akým je Ryanair, má povinnosť vo svojich online ponukách na prepravu cestujúcich uvádzať už od prvej informácie o cene výšku leteckého cestovného, ako aj oddelene uviesť výšku uplatniteľných daní a platieb, prirážok a poplatkov, ktoré sú nevyhnutné a predpokladajú sa, zatiaľ čo na začiatku rezervačného procesu musí oznámiť možné príplatky jasným, transparentným a jednoznačným spôsobom.
- 22 Kvalifikáciu rôznych cenových položiek, o ktoré ide vo veci samej, treba preskúmať na základe týchto skutočností s ohľadom na článok 23 ods. 1 nariadenia č. 1008/2008.
- 23 Po prvé, pokiaľ ide o poplatky za online registráciu cestujúcich, treba konštatovať, že na rozdiel od toho, čo tvrdia rakúska vláda a Európska komisia vo svojich písomných pripomienkach, z nevyhnutnej a povinnej povahy registrácie nemožno automaticky vyvodiť, že tieto poplatky sú nevyhnutné v zmysle článku 23 ods. 1 druhej vety nariadenia č. 1008/2008. Leteckí dopravcovia totiž musia mať možnosť ponúknuť cestujúcim rôzne spôsoby registrácie za odplatu alebo bezplatne, ako napríklad online registráciu alebo fyzickú registráciu na letisku.
- 24 Za týchto podmienok, keď si spotrebiteľ môže vybrať spomedzi minimálne dvoch spôsobov registrácie, treba konštatovať, ako uviedla francúzska vláda vo svojich písomných pripomienkach, že spôsob registrácie, ktorý sa spotrebiteľovi ponúka počas rezervačného procesu, nie je nevyhnutne povinnou ani nevyhnutnou službou pre jeho dopravu. Ak totiž letecký dopravca ponúka platenú službu online registrácie, no k dispozícii má aj alternatívne riešenia umožňujúce cestujúcim zaregistrovať sa bezplatne, poplatky za online registráciu cestujúcich nemožno považovať za nevyhnutnú položku

konečnej ceny, ktorá sa má zaplatiť, v zmysle druhej vety článku 23 ods. 1 nariadenia č. 1008/2008, ale ich treba kvalifikovať ako možný príplatok k cene v zmysle štvrtej vety tohto ustanovenia, pri ktorom si spotrebiteľ môže zvoliť, či ho akceptuje, alebo odmietne.

- 25 Takéto poplatky možno považovať za nevyhnutné len v prípade, ak sú všetky spôsoby registrácie ponúkané leteckým dopravcom platené alebo ak, – ako tvrdí talianska vláda vo svojich písomných pripomienkach – spotrebiteľovi nie je ponúknutá žiadna možnosť voľby medzi viacerými spôsobmi registrácie. V prvom prípade spotrebiteľ totiž musí nejakým spôsobom zaplatiť poplatok za registráciu, pričom zdánlivá možnosť výberu, ktorá je mu ponechaná, je len iluzórna, zatiaľ čo v druhom prípade spotrebiteľ nemá v skutočnosti žiadnu inú možnosť, ako sa zaregistrovať online.
- 26 Vnútroštátnemu súdu teda prináleží overiť, či Ryanair ponúkala cestujúcim možnosť bezplatnej registrácie. Ak táto spoločnosť ponúkala len spoplatnenú možnosť registrácie online, ako to uvádza talianska vláda vo svojich písomných pripomienkach, alebo ak ako alternatívu k službe platenej registrácie online ponúkala len spôsoby platenej registrácie, ako to tvrdí Komisia vo svojich písomných pripomienkach, bude potrebné dospieť k záveru, že zákazník sa nemohol vyhnúť zaplateniu poplatkov za registráciu a že tieto poplatky, ktorých predvídateľnosť vyplýva z cenovej politiky leteckého dopravcu, patria medzi cenové položky, ktoré sú nevyhnutné a predpokladajú sa v zmysle článku 23 ods. 1 druhej vety nariadenia č. 1008/2008.
- 27 Naopak, ak Ryanair alternatívne ponúkala jednu alebo viacero možností bezplatnej registrácie, poplatky za registráciu online by sa mali považovať za možné príplatky k cene v zmysle článku 23 ods. 1 štvrtej vety nariadenia č. 1008/2008.
- 28 Po druhé, pokiaľ ide o DPH uplatňovanú na ceny vnútroštátnych letov, treba konštatovať, že ide o daň v zmysle druhej a tretej vety článku 23 ods. 1 nariadenia č. 1008/2008 a že táto daň týkajúca sa leteckého cestovného je nevyhnutná a predpokladá sa v zmysle tretej vety tohto ustanovenia, keďže je stanovená vo vnútroštátnej právnej úprave a uplatňuje sa automaticky pri každej rezervácii vnútroštátneho letu.
- 29 Po tretie, čo sa týka DPH uplatňovanej na fakultatívne príplatky týkajúce sa vnútroštátnych letov, treba konštatovať, ako uvádza Komisia vo svojich písomných pripomienkach, že ide o možný príplatok k cene v zmysle článku 23 ods. 1 štvrtej vety nariadenia č. 1008/2008. Hoci DPH uplatňovaná na fakultatívne príplatky týkajúce sa vnútroštátnych letov by sa dala považovať za nevyhnutnú z dôvodu svojej záväznej povahy, nemožno ju totiž považovať za predpokladanú, pretože je bezprostredne spojená s fakultatívnymi príplatkami, ktorých voľba prináleží výlučne cestujúcemu. Letecký dopravca však nemôže už od začiatku vedieť o možných príplatkoch, ktoré si zákazník vyberie, takže ani suma DPH vzťahujúca sa na tieto príplatky nemôže byť zahrnutá do predpokladanej konečnej ceny, ktorá musí byť pri uverejnení ponuky uvedená.
- 30 Za týchto podmienok treba poznamenať, že informácia o konkrétnej dani musí vždy sledovať cenovú položku, s ktorou je táto daň spojená, ako to okrem iného vyplýva z poslednej časti tretej vety článku 23 ods. 1 nariadenia č. 1008/2008, podľa ktorej dane „zahrnuté do leteckého cestovného“ musia byť uvedené v konečnej cene, ktorá sa má zaplatiť. Ak sa teda daň týka leteckého cestovného, musí byť spolu s týmto cestovným uvedená oddelene už od prvej informácie o konečnej cene, ktorá sa má zaplatiť, zatiaľ čo v prípade, že sa týka možného príplatku, bude musieť byť uvedená v konečnej cene, ktorá sa má zaplatiť, v okamihu zobrazenia príplatku a nebude môcť byť uvedená skôr.
- 31 V poslednom uvedenom prípade treba spresniť, že ako tvrdí Komisia vo svojich písomných pripomienkach, výška dane musí byť jasne uvedená v cene voliteľných služieb od ich zobrazenia. Požiadavka jasnosti a transparentnosti, ktorú musí letecký dopravca dodržiavať pri oznamovaní možných príplatkov podľa článku 23 ods. 1 štvrtej vety nariadenia č. 1008/2008, totiž znamená, že tá časť, ktorá v celkovej výške príplatku zodpovedá DPH, sa oznámi cestujúcemu, keď si voliteľnú službu zvolí. Oznámenie tejto časti tiež zodpovedá cieľu spočívajúcemu v efektívnom porovnaní cien leteckých

dopravných služieb, ktorý sleduje nariadenie č. 1008/2008 na základe jeho odôvodnenia 16, pričom spotrebiteľ musí byť schopný porovnať príplatky k cene ponúkané leteckými dopravcami na príslušnom vnútroštátnom spojení bez DPH.

- 32 Po štvrté a napokon, pokiaľ ide o administratívne poplatky za nákupy uskutočnené inou kreditnou kartou než kartou schválenou leteckým dopravcom, treba konštatovať, že neexistujú pochybnosti o predvídateľnosti týchto poplatkov, pretože ich uplatňovanie vyplýva zo samotnej politiky leteckého dopravcu v oblasti spôsobov platenia.
- 33 Pokiaľ ide o ich nevyhnutnú povahu v zmysle článku 23 ods. 1 druhej vety nariadenia č. 1008/2008, treba uviesť, že na prvý pohľad sa zákazník môže vyhnúť zaplateniu týchto poplatkov uhradením konečnej ceny, ktorá sa má zaplatiť, kreditnou kartou schválenou leteckým dopravcom. Nemožno však dospieť k záveru, že príplatku k cene sa dalo vyhnúť, a teda že má voliteľný charakter, pokiaľ možnosť ponúkaná spotrebiteľovi podlieha podmienke uloženej leteckým dopravcom, pričom bezplatnosť dotknutej služby sa priznáva úzkemu okruhu privilegovaných spotrebiteľov a *de facto* núti spotrebiteľov, ktorí nie sú súčasťou tohto okruhu, aby buď upustili od bezplatnosti tejto služby, alebo upustili od bezprostredného dokončenia svojej kúpy a vykonali kroky, ktoré môžu byť nákladné a ktoré sa vyžadujú na splnenie požadovanej podmienky, s vystavením sa riziku, že po vykonaní týchto krokov už nebudú môcť využiť ponuku alebo ju nebudú mať za cenu, ktorá bola pôvodne uvedená.
- 34 Z toho vyplýva, že takéto poplatky sa musia kvalifikovať nielen ako predvídateľné, ale aj ako nevyhnutné, a preto nemôžu spadať pod pojem možný príplatok v zmysle článku 23 ods. 1 štvrtej vety nariadenia č. 1008/2008.
- 35 Okrem toho treba spresniť, že na účely kvalifikácie takýchto poplatkov nie je dôležité určiť, či prevažná časť spotrebiteľov disponuje kartou schválenou leteckým dopravcom a môže sa tak vyhnúť zaplateniu predmetných poplatkov. Keďže cieľom nariadenia č. 1008/2008 je individuálna ochrana spotrebiteľov (pozri v tomto zmysle rozsudok z 15. januára 2015, *Air Berlin*, C-573/13, EU:C:2015:11, bod 33), možnosť vyhnúť sa zaplateniu príplatku k cene totiž nemožno určovať v závislosti od kritéria, ktoré spĺňa len väčšina spotrebiteľov.
- 36 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy treba na položené otázky odpovedať tak, že článok 23 ods. 1 nariadenia č. 1008/2008 sa má vykladať v tom zmysle, že poplatky za registráciu cestujúcich, ktorých zaplateniu sa vzhľadom na neexistenciu alternatívneho bezplatného spôsobu registrácie nedá vyhnúť, DPH uplatňovaná na cestovné vnútroštátnych letov, ako aj administratívne poplatky za nákupy uskutočnené inou kreditnou kartou než kreditnou kartou schválenou leteckým dopravcom predstavujú cenové položky, ktoré sú nevyhnutné a predpokladajú sa v zmysle druhej vety tohto ustanovenia. Naopak, uvedené ustanovenie sa má vykladať v tom zmysle, že poplatky za registráciu cestujúcich, ktorým sa možno vyhnúť prostredníctvom voľby bezplatnej registrácie, ako aj DPH, ktorá sa uplatňuje na fakultatívne príplatky týkajúce sa vnútroštátnych letov, predstavujú možný príplatok k cene v zmysle štvrtej vety toho istého ustanovenia.

O trovách

- 37 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (siedma komora) rozhodol takto:

Článok 23 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1008/2008 z 24. septembra 2008 o spoločných pravidlách prevádzky leteckých dopravných služieb v Spoločenstve sa má vykladať v tom zmysle, že poplatky za registráciu cestujúcich, ktorých zaplateniu sa vzhľadom na neexistenciu alternatívneho bezplatného spôsobu registrácie nedá vyhnúť, daň z pridanej hodnoty (DPH) uplatňovaná na cestovné vnútroštátnych letov, ako aj administratívne poplatky za nákupy uskutočnené inou kreditnou kartou než kreditnou kartou schválenou leteckým dopravcom predstavujú cenové položky, ktoré sú nevyhnutné a predpokladajú sa v zmysle druhej vety tohto ustanovenia. Naopak, uvedené ustanovenie sa má vykladať v tom zmysle, že poplatky za registráciu cestujúcich, ktorým sa možno vyhnúť prostredníctvom voľby bezplatnej registrácie, ako aj DPH, ktorá sa uplatňuje na fakultatívne príplatky týkajúce sa vnútroštátnych letov, predstavujú možný príplatok k cene v zmysle štvrtej vety toho istého ustanovenia.

Podpisy